

De 'supernormalo'

<>>

Columns - 12 maart 2008 - Auteur: Antoine Verbij

(12 maart 2008) 'Ik wil nog wel na afloop een glas met ze kunnen drinken,' zegt Frank Plasberg over de gasten in zijn wekelijkse politieke praatprogramma 'Hart aber fair'. Hij pakt ze hard aan, met scherpe, confronterende vragen. Daarbij lacht hij schalks en ontwapenend. Zijn gasten worden nooit boos op de gastheer. Maar altijd op elkaar.

Hart aber fair. De titel moet men letterlijk nemen. Na een wat lange maar harde vraag antwoordt CSU-politicus Peter Ramsauer: "Ik eis dat mijn antwoord even lang mag zijn als uw vraag!" "Okee," zegt gastheer Frank Plasberg fair, 'één-nul voor u.'

Na het volkomen nietszeggende verhaal van Ramsauer, antwoordt Plasberg: "Ik herhaal mijn vraag nog maar eens een keer." Eén-één. Ramsauer draait andermaal om de hete brei. "Ik probeer het nog één keer," zegt Plasberg. Maar de kijker weet dan al lang wat hij aan de Beierse bellenblazer heeft. Twee-één voor de gewiekste gespreksleider.

Ijzeren formule

Zes jaar lang had Frank Plasberg de politieke praatshow Hart aber fair voor de regionale publieke omroep WDR gemaakt. Hij was daarmee zo populair geworden dat een overgang naar de nationale ARD onvermijdelijk werd. Hij was zelfs kandidaat om de opvolger te worden van talkshowdiva Sabine Christiansen, maar Anne Will griste de baan voor zijn neus weg.

Nu is hij elke woensdagavond om 21.45 uur met zijn WDR-succes op de ARD te zien, 75 minuten lang, zo lang als geen enkel politiek programma in Nederland. Een lastig tijdstip, want er is dan altijd wel concurrentie van voetbal. Maar inmiddels doen zijn kijkcijfers niet onder voor die van Anne Will.

Dat succes dankt Hart aber fair aan de ijzeren formule. De gasten zitten achter een licht gebogen bar op niet al te comfortabele krukken. Plasberg staat terzijde, stelt zijn vragen en start via een touchscreen korte, confronterende filmpjes, die iets gemeens onthullen over de gast of over het thema.

Bevalt het antwoord van een gast hem niet of valt de gast anderen in de rede, dan loopt Plasberg naar hem toe, gaat pal voor hem staan en spreekt hem vermanend toe. "Ik stel hier de vragen!" roept hij steeds weer tegen opgewonden interrumpeerders. Het is vergeleken met de kletstafels van Pauw en Witteman en De wereld draait door hoogst ongezellig in Hart aber fair.

De thema's zijn altijd op de jongste actualiteit toegesneden. Vorige week was dat de 'ruk naar links' van Kurt Becks SPD. Twee weken eerder de belastingontduiking van topmanagers. Een van de filmpjes in dat programma toonde straatinterviews waarin gewone mensen hun belastingzonden opbiechtten. Ze mochten daarbij een zwart balkje voor hun ogen houden.

Geblondeerde moeder steelt de show

De thema's worden bij voorkeur met botte spreuken aangekondigd: 'Verraadt de elite het volk?', 'Dik, dikker, Duits', 'Patiënt ziekenhuis', 'Shoarma ja, moskee nee'. De keuze van de gasten is verrassender dan die in andere politieke talkshows. Plasberg heeft in Düsseldorf een hardwerkende en creatieve redactie zitten.

Die redactie hanteert bij de keuze van de vijf gasten drie vuistregels: 1. Geen van hen mag met zijn positie al te zeer alleen staan, anders wekt hij medelijden. 2. Er moet altijd minstens één vrouw bij zitten. 3. Er moet een 'betrokkene' bij zitten, die de harde werkelijkheid van het thema verwoordt.

Die zogeheten 'normalo' in het gezelschap is een uitvinding van Plasberg. Ze is inmiddels door andere politieke praatprogramma's geïmiteerd. Maar bij Anne Will zitten de gasten uit het echte leven op aparte sofa's terzijde van de hoofdgasten, en bij Maybrit Illner zitten ze in het publiek. Bij Plasberg zit de geblondeerde moeder die van Hartz IV moet rondkomen, gewoon tussen de andere gasten en steelt de show.

Dat is geen toeval. Die 'normalo's' zijn met zorg uit lokale kranten en zelfhulporganisaties geplukt en via huisbezoeken, antecedentenonderzoeken en proefopnamen zorgvuldig gescreend. Met als resultaat dat in een uitzending over het softenonschandaal een welbespraakte meneer met korte armpjes en kromme beentjes zit die het tot succesvol fotograaf heeft geschopt.

De provincieman Plasberg weigert met zijn redactie naar Berlijn te verhuizen. Hij ziet zijn publiek vooral in de kleinere steden. Daar wonen de mensen die hem interesseren, de mensen die de gevolgen bespeuren van wat de politici in Berlijn bekokstoven. "Hij heeft het hart van een lokale verslaggever en de

hardnekkigheid van een roddelbladjournalist," schreef Die Welt over hem.

De 'supernormalo' is Plasberg zelf

Eind vorig jaar verscheen een boek van hem, 'Der Inlandsjournalist'. Met reportages over gewone mensen, ook mensen die hij in de uitzending heeft gehad. Over een terminale patiënt die hij tot en met de dood volgt. Over een 84-jarige die van 200 euro in de maand rondkomt. Allemaal 'normalo's', want voor politici, bekende hij eens, is hij eigenlijk bang. "Ik heb altijd ijskoude handen vóór de uitzending."

Eén concessie deed hij sinds hij bij de ARD is: de helft van de programma's doet hij in een studio in Berlijn, om de weg van politici naar de studio te bekorten. Zo kreeg hij Gregor Gysi in zijn programma over de teruggetreden Müntefering en de stress van de politiek. Plasberg nam Gysi apart en sprak met hem over diens hartinfarcten. Een prachtig gesprek met Gysi als 'normalo'.

Maar de 'supernormalo' is Plasberg zelf. Zijn moeder zat eens in het publiek. Dat zei hij meteen in de camera. Uit de zaal klonk een vrouwenstem: "Kun je wat luider in de microfoon praten?" Plasberg: "Misschien moeten we het toch nog eens over dat gehoorapparaat hebben, moeder."

Antoine Verbij is freelance journalist en Berlijns correspondent van het dagblad Trouw. In deze rubriek stelt hij met regelmaat een opmerkelijk Duits tv-programma voor.

'Hart aber fair' is elke woensdagavond om 21.45 uur te zien op de ARD.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/2684/de-supernormalo>